

Tõe Sõnumid

6. aastakäik.

Tallinnas, 1922.

Nr. 11.

Teelähmel.

Teejuhid taewa linna poole.

Inimene ja kodu on lahutamata üks ja tegelik elu tõendab, kui muutmata kindel piibli õpetus on, milles esimese inimesepaari kodu kohta järgmise teate leiame: „Ja Jehowa Jumal ehitas rohuaia Edeni põematõusmise poole ja pani sinna inimese, keda ta oli valmistanud.“ 1 Moos. 2, 8. Edeni aed oli esimese inimesepaari kodu. Nende järeltulijad pidid aegamööda üle kõige maa endid laialelaotama, „maad harima ja hoidma“, kuni viimaks löik see maa Edeni aiaks oleks saanud ja inimesele armsaks koduks jäänud. Kui inimene oleks Jumalale sõnakuulelikuks jäänud siis oleks see kõik nõnda sündinud, sest sõnakuulmise tingimisel oli inimesele eesõigus antud looduse kuningas olla.

Kuid patu läbi kaotas ta maa üle walitsuse eesõiguse ja ühes sellega ka oma armsa kodu; teda aeti kodust välja ja inimesefugu on sellest jaadik Raini järnatsekt „hulkumas ja põgenemas“ maa pääl alati ühte jäädawat rahu paika wõi kodu igatsedes ja otsides, mis kuni siimaale asjataks on jäänud.

Selle kaotatud kodu tagasiwõitmine on inimesel enesel täieste wõimata. Kuid mis inimesel wõimata, seda wõib Jumal teha. See, mis inimesefoo algisa — Adam — läbi kaotati, wõitis Jumala Poeg, Kristus, jälle tagasi. Kristuse läbi inimesefoole kingitud äralumastamine sisaldas ka inimese kodu uuesti ülesehitamise mis patu läbi oli kaduma läinud, ja seda jäädawalt. Jumala plaan on alati ühesugune inimesefoo kohta olnud ja seda pole ka patulangemine saanud muuta.

Meie loeme pühast kirjast Jumala algplaani üle selle maa loomise kohta: „Sest nõnda ütleb Jehowa, kes taewad loob, kes valmistab maa ja teeb seda; see, kes seda kinnitanud ja ei wõtte ühjaks seda loonud, wõid on seda valmistanud, et seal peab elama.“ Jes. 45, 18. Selle elukohaks on Jumal maa loonud, seda ütleb Dawet: „Taewas, taewas on Jehowa pärsalt ja maa on tema annud inimese lastele.“ Laul 115, 16.

Maa on inimese loomulik elukoht ja saab ka olema, niikaua kui inimesefugu kestab.

Et inimene patu sisse langes ja feeläbi äraneedmine maale osaks sai, see ei muuda Jumala algmäärust maa ja inimesefoo kohta. Taewas on inimesele ajutiseks ajukohaks; aga inimese tõeline asupait on maa.

See tõutus, et Jumala lapsed lord maa peawad pärima, anti juba usklikkude isale, Abraamile: „Tõsta nüüd omad silmad ülesse ja

waata sest paigast, kus ja oled, põhjapoole ja lõunapoole ja hommikupoole ja õhtupoole. Sest ma tahan löik maa, mis ja näed, sinule ja sinu soole igaweseks ajaks anda.“ 1. Moos. 13, 14—15. Et see tõutus tulewiku pääle tähendas ja rohkem sisaldas, kui selle Kaanani maa, milles elasid Abraam ja tema järeltulijad liha poolt, paistab sellest, et nemad enda eluajal tõutatud maad jäädawalt ei pärandanud.

Meie loeme Ap. teg. 7, 5; „Ja (Jumal) ei annud temale seal sees ei jalagi töit maad ja tõutas seda temole ja tema soole pärsalt teda anda päranduseks.“ Ehr. 11. 39 järele ei saanud ka Abraami järeltulijad seda tõutust kätte: „Ja needkiratseid kõik on usu läbi tunnustust saanud ja tõutust ei ole nemad mitte kätte saanud.“

See tõutus oli antud tulewiku kohta ja sisaldas eneses kõike maailma: „Sest tõutus, mis Abraamile ja tema soole on saanud, et ta pidi maailma pärija olema, ei ole mitte kätse läbi, waid usu õiguse läbi antud. Room 4, 13.

See maatera tema praeguses olekus, mis patulangemise järeldusel tulewa needmise tagajärgede all kannatab, peab enne põhjalikult puhastud saama tule läbi: „Aga taewad ja maa, mis nüüd on, on seesama sõna läbi tallele pandud, ja hoitakse tule tarwis kohtu ja jumalakarimata inimeste hukatuse päewani.“ 2. Peetr. 3. 7. Ja edasi loeme: „Aga meie ootame uusi taewaid ja uut maad tema tõutuse järele, kus õigus sees elab.“ 2. Peetr. 3, 13.

Jumal atwaldas oma nõu juba minewikus Seisaja läbi beldes: „Sest waata, ma loon uue taewa ja uue maa ja endiste peale ei pea mõeldama ega need enam meele tulema.“ Jes. 65, 17. Ja lõpeks näitab Kristus oma sulase Joannele, selle täideminekut mis Jumal tõutanud ja Joannes ütleb: „Ja ma nägin uut taewast ja uut maad . . .“ Ilm. 21, 1. Seesama Joannes tõendab edasi ka, et uue maa peal saawad inimesed elama. Tema kirjutab: „Ja ma kuulsin ühe suure hääle taewast ütlemat: „Waa- ta Jumala telt on inimeste juures ja tema tahab nende juures, kui telgi sees elada ja nemad peawad tema rahwas olema ja Jumal ije tahab nendega olla, nende Jumal.“ Ilm. 21, 3. Eius lähleb Jumala tõutus tõeks, mis beldub Danieli läbi: „Aga kuningriik ja walitsus ja kuningriikide suurus kõige taewa all antakse kõigeförgema püha rahwale; tema kuningriik on igawene kuningriik ja kõik walitsused peawad teda teenima ja tema sõna kuulma.“ Dan. 7, 27.

Siis on Jeesus Kristus täielikult Imanuel, Jumal meiega. Siis on kõikide usklikkude palve: „Tulgu meile sinu riik; sinu tahtmine sündigu kui taewas, nõnda ka maa peal“, täideiud.

Uus Jerusaleem jääb olema Jumala au asupaik. Joannes kirjeldab edasi: „Ja ta viis mind waimus ühe suure, kõrge mäe peale ja näitas mulle suurt linna, püha Jerusalemma, mis taewast maha tuleb, Jumalast. Ja sellel oli Jumala au . . .“ Jlm. 21, 10. 11. Kõigest sellest leiame, et Jumal tahab jälle inimestega niisamasugusesse ühendusesse astuda, nagu see lord enne patulangemist olnud. Kas ei peaks aga ka Jumal, kes algelu- ja seisutorra uuestülesseadmise kohta nii mitmetülgseid täielikke teateid on annud, enda teda ootajatele lastele selle kohta seletust andma, millal Kristuse riik läheneb ja tema oma rahwa jäädawasse kodusse kutsub. Kas ei peaks ta meile, kui hädaorus rändajatele, selle kohta mingisuguseid tundemärke andma, millal see aulik aeg algab ja tema rahwas k o d u saab?

Tema sõna ütleb oma rahwa kohta, et „meil pole siin mitte jäädawat linna, waid meie otsime tulewat.“ Ebr. 13, 14.

Ja tõeste Jumala sõnas on teenäitajad, mis meile selgesti näitawad õiget teed ja selle tee pikkust taewaase linna ja jäädawa kodumaa poole.

Isääraniis selged teenäitajad wõi „werstapostid“ leiame Danieli raamatust, kus meile maa-pealse riikide ajalugu ja saatust eite on öeldud selle ajani, mil taewane Jumal wõtub ühe kuningriigi üles seada, mis igawene on. Dan. 2, 44; 7, 27.

Et nüüd aea, millal need Danieli raamatus nimetatud maailma riigid Jumala riigieest peawad taganema, selle ajaga ühte lähneb, mil Jumala rahwas uude Jerusalemma ja uuele maale saawad, siis on need riigid, mis üle Dan. 7. peatükis kirjeldatud, tõelised ja eestimata teenäitajad püha linna poole.

Et nüüd seletust, mis Dan. 7. p. on antud, selgemalt mõista, selleks toome siin ette Danielile näidatud pildid, mis ka kuningriikide saatust, nende tõusu- ja langemise aeg, ette ära öeldud on (Waata kaanepilt).

Meie leiame Danieli raamatu kirjelduste järele 5 tähtsat kujutust, mis meile aja werstapostidena ülesantud on. Esimeseks näeme kõrge aluse pääl kahe tiiwaga lõwi. Järgnewalt näeme teist teenäitajat: karu, kelle suus 3 küljeluud.

Edasi sammudes paistab juba eemalt filma kolmas teenäitaja: leopardi sarnane elajas, kuid selles isääraline, et temal seljas neli linnutiiba.

Sellele järgneb neljandama teenäitajana hirmus elajas, mis nii kole, et piibel temale ko-

hast nime ei leia. Temal on wast küüned ja raud hambad.

Kõpeks leiame wiindama teejuhina sellejama nimeta metsalise, kelle peas nüüd kümme sarwe näeme, mis temal enne puudusid.

Selle järele, kui neist wiieft teenäitajast olete mööda läinud, paistab kauguseudus kõikide usu-teel reisijate lõpufiht — Uus Jerusaleem ja uus maa. Niisuguste kindlate teadetega warustatult alustame nüüd reisu püha linna poole.

Kõige enne otsime kirjeldatud kahe tiiwaga lõwi üles, mis meile terasema otsimise järele kohe filma puutub. Esimese etteüteldud tundemärgi leidmine finnitab meie uuku märkide etteütteleja juhatusse tõelikkuse kohta ja meie astume julgesti edasi.

Nüüd järgmisena ootame kufagilt karu paistwat ja teatud aja järele kerkib tõeste karu meie filmapiirile, hoides kolme küljeluud enda suus. Teise teenäitaja leidmine tõstab weel enam mee-leolu ja meie ruttame kindlal sammul edasi. Sääli paistab juba eemalt kolmas teenäitaja ja meie tunneme temas, kuni vähema peensusteni, tuttawa Leopardi sarnase elaja ära. Meie julgus ja meeletundlus kasvab ja põnewalt waatame ettepoole, et järgmist teenäitajat leida, kes ka äkitselt ja täpisealt nõnda meie ette ilmub, nagu Daniel seda ettekirjutanud — üks jäle ja hirmus loom, aga ilma sarwedeta.

Nüüd peab meie käesolewa eestirja järele weel üks teenäitaja olema, enne, kui püha linna wärawad paistma hakkawad. Sulgelt ruttame edasi ja järsku näeme enda ees eelmist jäledat looma, aga ainult selle wahega, et temal siin kümme sarwe pääs on. Nüüd on meil iga kahtlus kadunud. Kõik wiis teenäitajat on leitud, juhatus on õige olnud ja meile õigust rääkinud, mis meid ülesõhutat seda kindlamalt enda teed täima Jumala igawese linna poole, mida meie nii igatsedes otsime.

Kas leiame Danieli raamatu seitsemendamast päätükist tõeste niisuguseid teenäitajaid, mis meile ajawoolu teed taewa linna poole näitaksid ja kas nende juhatus nii selge on, et seda eestimata leida wõib? Kas on nemad kõik juba ajawoolu teel ilmunud ja kas wõime teada, kaugel meie weel sellest ajast oleme, kus Jumal oma rahwa uuele maale wiib. Danieli raamatu 7. päätüki uurimine näitab meile seda kõigeselgemalt. Juba Danieli 2. päätükis näidati Paabeli kuningale Nebukadnetšarile „mis wiimasel ajal peab sündima.“ Salm 28.

Daniel ütles Nebukadnetšarile, et tema, Paabeli kuningas „olla pea mis kullast“. Tema rinnad ja käewarred olid hõbedast, mis pidid üht alamat kuningriiki ehitama, mis Dan. 5, 28 ja 8, 20 järele Meda-Persia kuningriiki tähendab.

Wäseft kōht ja puusab tähendasid kolmat kuningriiki, mis Tan 8, 21 järele Greeka riiki tähendab.

Selle kaju neljas osa mis rauast, pidi kōit pihuts lödma, kuid ajajooksul pidi rauale sawi hulka segatama ja see riif pidi 10 osaks jagatama, mis meile selle kaju kümne warba läbi ettekujutud. Sellesse jagatud seisuforda pidid need osad jääma kuni „nende kuningate pämil wõtab taewa Jumal ühe kuningriigi ülesehitada, mis ei pea saama ära rikunud ei igaweste; ja see kuningriik ei pea mitte teise rahwa kätte saama; see peab pihuts lödma ja äralõpetama kōit kuningriigid, aga ise jääb igaweste seisma.“ Daniel nägi seda nägemist siis, kui Paabeli riik, kuninga Beltsatsari ajal, kahanema hakkas ja temale anti selle neljandama riigi kohta täielikum seletus, kui teiste kolme kohta.

Daniel räägib oma nägemise kohta järgmist:

Nõgemine: „Ma nägin omas nägemises öö ajal ja waata neli taewa tuult käisid mürinal suure mere peal. Ja neli suurt elajat tõusid ülesse merest, üks teistwiisi kui teine.“ Danieli 7, 2. 8.

Nende elajate tähendus: „Ja ma läksin ühe ligi neist, kes seal seisid ja palusin otjust, kõigist neist asjust; ja ta ütles mulle ja andis mulle teada, mis need asjad tähendasid.

Needsinatsed suurel elajad, mis neli on, see

on: neli kuningat (algteel ja teised keeled: kuningriiki) tõusewad maa seest.“ Salmid 16. 17.

Taewalise olemuse seletuse järele tähendawad need neli elajat — samuti nagu Tan. 2, päättüis mitmesuguse metallide wäärtuse läbi — nelja ilmariiki, mis järjestikku üle kõige maailma saawad walitsema. Et alates wanast ajast kuni praeguse ajani, on wiisiks olnud riikide kujutu wappide ja metallrahade sisse pressitud elajate kujudega, siis on Jumal seda inimestele mõistetawat pildikeelt tarwitanud.

Need elajad tõusid ülesse merest. Jumala sõna seletab ise ülesantud kujutuste tähendust ja nõnda leiame lo, mis wee läbi on wõrreldud. Ingel seletab Joannesele wee tähendust, öeldes: „Wesi, mis sa nägid... on rahwas, ja hull rahwas ja paganad ja keeled.“ Ilm. 17, 15. Nagu tuul wett lainetama paneb, nõnda mäsawad ka rahwahulgad wastastikku, mille järeldusel riigid tõusewad ja langewad. Danielile näidatakse siis seega, kuidas rahwaste merest neli ilmariiki tõusewad.

„Nõgemine: „Esimene oli lõwi sarnane ja temal olid tiiwad kui kottal.“ Salm 4.

Et Daniel juba Paabeli kuningale Nebuladnetšarile oli ütelnud: „Sina oled pea mis kullast“, siis on meil selge keda selle lõwiga, kui esimese elajaga wõi riigiga, ettekujutakse.

(Järgneb.)

Juufide küsimus piibli walgusel.

„Ja sinu nime ei pea enam Abramiks hüütama, waid Abraam peab su nimi olema, sest ma olen sind hulga rahwa isaks teinud.“ „Mga kui teie Kristuse pärast olete, siis olete ka teie Abraami sugu ja pärijad tõotuse järele.“ 1. Moos. 17, 5; Gal. 3, 29.

„Ja teie wõtate mind otšida ja leiate mind; kui teie mind nõuate kõigest omast südamest, siis annan mina ennast teile leida, ütleb Jehowa ja tahan tagasi tuua teie wangid ja teid koguda kõige paganate seast ja kõigist piigust kuhu ma teid olen ära lükkanud, ütleb Jehowa ja ma tahan teid jälle saata senna paika, kust ma teid olen lastnud wangi wiia.“ Jer. 29, 13. 14.

See on üks neist armurikastest tõotustest, mis Israeli wangipõlwe muutmist ettekuulutab.

Kui neid salmisi kottukõlas terwe selle peatükiga loetakse, siis wõib selgeste mõista, et need sõnad esimesel joonel Pabeli wangi wiidud juutide kohta makswad on, ja et see ettekuulutus juba Pabelist tagasituleku läbi osalt täide läks.

Siiski peab iga awalik piibliuurija tõeks-

tunnistama, et sarnaseid kirjakohti piiblis palju ja et kõiki niisugusid tõotusi ainult Pabeli wangist wabanemise kohta käiwateks wõimata pidada. Nii näituseks Amos 9, 14--15, kus öeldud, et Israel ei pea enam oma maalt lahtuma waid jääb jäädawalt asuma; kuid lihalik Israel häwitati pärast Pabeli wangist lahtipääsemist Jerusalemma ärarikkumise ajal ja neid pillati kõige rahwaste sekka laiale.

Et seda tähtsat küsimust diete mõista, selleks peame seda mitmest waatepunktist tähele panema.

Waatame kõige enne neid korduwaid,

Jumala tõutusi ja nende tähendust.

Kõige esimene Abramile antud tõutus oli: „Mine oma maalt ja oma sugulaste seletist...“

sinna maale, mis ma sulle tahan näidata. Ja ma tahan sind suureks rahwaks teha." 1. Mos. 12, 1—2.

Kui Abram selle käsu järele oli teinud ja Kaanani maale läinud, näitas Jehowa ennast

pojale, Izaakile, ütles Jumal: „Ela kui wõõras siin maal ja ma tahan sinuga olla ja sind õnnistada, sest sinule ja sinu soule tahan ma kõik need maad anda.“ Siin on juba tõotus, mis kõige (maailma) maade

Eniisad näewad uskus püha linna.

temale jälle ja ütles: „Sinu soule tahan sellisama maa anda.“ Salm 7.

Siljem sai tema nimi „Abram“, mis „ülew isa“ tähendas „Abraami“ ümber muudetud, mille tähendus oli: „Mitme rahwa isa.“ Samal ajal tõotati temale Kaanani maa igaweseks päranduseks anda. 1. Mos. 17, 5—8. Abraami

kohta öeldud. 1. Mos. 26, 3. Isaaki pojale Jakobile ütles Jehowa: „Maa, mis peal sa magad, tahan ma sulle ja sinu soule anda.“ 1. Mos. 28, 13. Mis kõige nende tõotuste tähendus on, see paistab meile päewaselgelt Uue Testamendi õpetusest.

Rom. 4, 13 on öeldud, et Abraam „pidi

maailma pärija olema." Ja Ebre 11, 9. 10. 13—16 näeme, et nii Abraam kui ka Izaak ja Jakob, kes kõik olid selle töötuse pärijad, võõrad ja majalised olid seal töötatud maal ja nad ei saanud „ei jalagi täit maad“ endale päranduseks. Ap. 1. 7, 5. Ka Abraam „ootas linna, kel alused on, kelle ülesehitaja ja valmistaja Jumal on.“ Ebr. 11, 10. Kõigest sellest selgub meile nende töötuste tõeline mõiste, mis on: Abraam ja tema sugu, mis armurikas nagu taewa tähed ja mere liiv, peavad kõik maailma jäädavalt pärandama, kuid mitte selles langesnud seisukorras, vaid uuendatud olekus. „Aga meie ootame uusi taevaid ja uut maad, kus digus sees elab.“ 2. Peetr. 3, 13.

Kes on Juuda ja Israel?

Paabelist tagasituleku järele hüüti Israeli rahvast enamasti Juuda rahvaks ja seda seepärast, et enamjagu tagasitulejatest Juuda suguharust olid. Aga Juuda nimel on suurem tähendus ja sest seisukohast waadates ei või kõiki neid Juuda suguks pidada, kes ihu poolt Juuda sugust on. Kirjutatud on, et mõned on, „kes ütlevad endid Juuda rahva olevat ja ei ole mitte.“ Ilm. 2, 9.

Ristija Joannes hoiatas neid, kes Jordani ääre tema juure ristimisele tulid, et nad ei pidanud sündimise eesõiguse pääle toetama. „Ja ärge mõtelge iseeneses ütelda: Meil on Abraham isaks; sest mina ütlen teile, et Jumal võib neisüünatsist kiwifest Abraamile lapsi saata.“ Matt. 3, 9. Kristus näitab selgeste, et kõigil ei ole digust Abraami lapsed olla, kes on Abraami soost sündinud. Veldes: „Kui teie Abraami lapsed oleksite, siis teeksite teie ka Abraami tegusid. Joan. 8, 35—44. Juuda tähendab „Jumala kiitus“ ja arusaadav on, et mitte igauks, kes ainult väliste usukommete ja rahvuse poolest Juuda mees on, „Jumala kiitus“ ei ole, vaid ainult see isik, kes südame poolest ümberõigatud, see on, uuestisündinud on. Room. 2, 28. 29. „Sest see ei ole Juuda mees, kes väljastpidi Juuda mees; ega see ei ole ümberõigamine, mis väljastpidi lihas sünnib.“ „Ega kõik ei ole Abraami lapsed seepärast et nemad Abraami sugu on; vaid Isaaki sees peab julle pärisjugu nimetatama.“ Room. 9, 7.

Abraami ja sellega ühes ka Jumala lapsed on ainult need, kes selles Isaaki farnased on, et nad pääle loomuliku sündimise ka veel waimulikult uueks loodud on Jumala wäe läbi. Selleks, et Abraami laps olla, ei ole siis tarwis ihu poolt Abraami soost olla. Kes Kristuse pääle on ristitud, see on Kristuse läbi, kes ta ihu poolt Abraami laps oli, Abraami lapses

ja pärijaks saanud töötuse järele. Gal. 3, 27—29.

Sel pool veldud mõtte selgituseks paneme veel tähele Room. 11 peatüki sisu. Siin on sellest jutt, et usmata juudid, kui hää õlipuu oksad, ära murduvad ja nende asemele usklikud pagana soost rahwas, kui metsõlipuu oksad, hää õlipuu tüve sisse poogitakse, et nad seega hää õlipuu mahlast osa saaksid ja wilja kannaksid. Just siin ettetoodud kujutuse läbi näidatakse meile kõige selgemalt, et wanaseaduseaegne Israel usklikuks saanud paganate läbi edasi kestab. Sel wiisil kasvab see pillit õlipuu suuremaks, ja kui see on sündinud, mis siis?

„... et Israeli rahwas on muist kõwaks läinud, kuni paganate aru täis saab. Ja nõnda kõik Israeli rahwas peab õndsaks saama...“ Room. 11, 25—26. Seda püütakse sagedasti walesti seletada veldes, et see tähendab kõige Israeli rahwa, kes veel praegu elavad, ümberpöörmist, selle järele, kui paganate arm on täis saanud. Kreeka keelse sõna „pleroma“ õige tähendus, mis asemele Gesti tõlkes „aru“ teistes keeltes: „täius arm“ või „täius“ on pandud, on: „Täius, täistäitmine, kõik, miska midagi täis täidetakse, täiendatakse.“ D-r. W. Pape. „Kreeka-Saksa sõnaraamat.“

Paganate täius (nagu jeda Lutter on tõlkinud, on seega siis see hull paganate seas, keda selleks tarwis oli, et neid kohti täita, mis Israeli seas ühe osa Israeli rahwa kõwaksminetu läbi oli tekkinud. Ja kui siis sel wiisil Israel Jumalast määratud arwu wälja annab, saab kõik, ainult täielistest, südame poolt ümberõigatud juutidest ja ümberpööratud paganatest kogutud, Israel õndsaks ja peaseb ära.

Israeli wangipõlwe pööramine wiimasel ajal.

Jeremia 30 peatükk näitab meile selgeste waimuliku Israeli kogumist. Salmides 3. 10 ja 18 räägitakse Juuda ja Israeli wangipõlwe pööramist. Salmides 6 ja 7 on räägitud rahwa läbielust ja raskustest nende wabastamise ajal; üheteistkümnendamas salmis töötab Jumal abi saata. „Sest mina olen sinuga ütlen Jehowa, sind peastmas; sest ma tahan otse teha kõikide paganatele, kuhu ma sind laiale pillutanud; aga sinule ei taha ma mitte otse teha, aga ma tahan sind karistada, nõnda kui kohus on, ja sind ei poolegi ilma süüta jätta.“ Jumala rahwas ei ole mitte ilma süüta. See on ka tema rahwal enesjel teada. Rahwas, kes oma Jumalale lähemale igatsseb, teab, et neil wiletsust ja julatust tarwis on (Jer. 10, 19) ja sellepärast on nende palwe: „Karista mind, Jehowa; aga nõnda kui kohus on, ei mitte oma wiha sees, et sa mind ei lauta.“ Jer. 10, 24. Et

siin tõeeste waimuliku Iisraeli wangipõlwe pööramisest jutt on, näitab see, et Iisraeli wabastus „wiimase päewade ajal“ ja Juuda lõpu arwepidamine kõige maailma rahwastega, ühel ajal on Jer. 30, 24; Isel 4, 1. 2. Piibli õpetus räägib selgeste, et juudid kui rahwas, iialgi ümber ei pööra, ega isegi siis, kui nad Palestiinaesse kottukogutsid, maailma ewangeli-seerijateks ei saa.

Mis on wangipõli?

Kui Iisrael minewikus Baabelis oli, siis oli see temale wangipõlweks. Nad said aga wiimaks luba oma isade maale tagasi minna. Alates sellest ajast, ei ole juutidel enam niisugust wangipõlwe. Piiblis on aga ka ütelnud „wangipõli“ piitlikult tarmitatud. On öeldud: „Ja Jehowa pööras Jobi wangipõlwe“. Job. 42, 10. Nakkuse- ja läbikatsumise ajal olid Jobile wangipõlweks. Ew. 4, 8 on öeldud Kristuse töö kohta, et tema on wangipõlwe wangi wiinud. Ei ole raske mõista, et siin hauast jutt on. See on siis see wiletsuse wangipõli, millest Jumal neid oma rahwa seas, kes elawad ja üle jääwad kuni Iisraeli tulemise ajani,“ ära peastab (Wõrdle Tan. 12, 1; 1. Tess. 4, 15—17), kus suurem osa tema Iisraelist wangis on. Seda mõtet tõendab Jumala sõna Esel. juu läbi järgmiselt: „Kõnda ütleb Iisrael Jehowa: Waata, mina teen lahti teie hauad ja toon teid, oma rahwa, üles teie haudade seest ja wiin teid Iisraeli maale; ja teie peate tundma, et mina Jehowa olen, kui ma teie hauad lahti teen ja kui ma teid, oma rahwa, üles toon haudade seest. Ja ma tahan oma Waimu teie sisse anda, et teie saate elama ja tahan teid panna teie maale; ja teie peate tundma, et mina, Jehowa, olen seda rääkinud ja teinud; see on Jehowa sõna.“ Esel. 27, 12—14.

Iisraeli igawene pärandus.

Kui kõik need sündmused möödas on, mis aega igawikust lahutawad, siis saab uus maa oma iluduses õitsema. „Kõrved ja põudsed maad

on rõõmsad ja nõmmemaa on rõõmus ja õitseb kui roosike.“ Jes. 35. Kuid ka Jumala Iisrael on siis wiletsustest waba ja õnnelik enda igaweses kodus. „Ja Jehowa lunastatud tulewad tagasi ja lähewad Sioni hõiskamisega . . .“ Salm 10. Kõik elawad rahus üheskoos; isegi metselajad on siis taltsad ja elawad ühes koos. Jes. 65, 17. 25; 11, 6—9.

Sääl kasvawad puud „kelle lehed ei pudene, ja nende wili ei lõpe ära, iga kuu kannowad nemad nudist wilja, sest nende wili jooksab pühast paigast wälja ja nende wili peab olema roaks ja nende lehed termiseks.“ Esel. 47, 12.

Igat pool üle maa walitseb ühesugune soe kliima, nii et ühel ajal wõib külwata ja ka lõigata. Amos 9, 13—15.

Sääl omandawad siis Abraam, Iisak ja Jakob enda töötatud pärismaa, kes selle kaduwa Raanani maa kestwusel jalatäitki mead ei saanud. Sääl saab asuma see Iisrael, keda kogutud Wana Seaduse aegse Iisraeli seast — kuid mitte ainult wäljastpoolt waid südamest ümberlõigatud — ja kelle arw täienes paganate soost usklikkude läbi, keda metsõlipuu okstena hea õlipuu sisse poogiti, kuni wiimaks waimuliku Iisraeli arw 144000 pitseerituga täiusse tipule jõuab. Wiimase aja wiletsus on wõidetud ja jurma wangikoda on wõimetumaks tehtud. Abraamile antud töötus: „Ja ma tahan sinule ja so soule pärast sind see maa anda, kus ja wõdras sees oled, kõik Raanani maa igaweses päranduses ja ma tahan neile Jumalaks olla.“ (Moos. 17, 8), läheb siis täide. Jumala algpilaan saab siis teostatud, mis jaoks Jumal maailma loonud. Jes. 45, 18.

Armas lugeja, kas mina ja sina saame ka siis sääl olema? Ja siis kumlaste, kui meie juba täna ennast täielikult Kristuse hooleks anname ja palume, et tema wõtaks meie patud ärapest ja annaks jõudu tema meelepärast elada.

„Kui Jehowa saab tagasi saatnud neid, keda Sioni teltstilt peab tagasi saadetama, siis peame olema kui unistajad. Siis saab meie juu naermist ja meie keel hõiskamist täis . . .“ Paul 123. P. S. S.

Jumala käskude põlgamine.

(Järg „L. S.“ nr. 9.)

Meie pöörame tagasi oma aine juure ja paneme tähele neid uuendusi, mis inimesed Jumala käskude asemele on pannud. Nende eesfihit on sundida usulise võimu arendamine, see „metfjalise kuu“, protestantlaste langemine piibli õpetusest ja Jumala käskudest ja pühapäeva pühitsemise sundmuse seadus, mis riigivõimu abil peale sunnitas ja mille all kristlased kõige enam kannatada saavad.

Jumala hoiatus.

Kui Jumal ise lõpetas tõe eest ülesse ei astuks, siis oleksid kõik sunnitud võitlust piiblitõde, Jumala käskude ja hingamise päeva kohta kaotatuks pidama. Aga kõigewägavam teeb seda võimalikuks, mis inimestel võimata tema tõele vastupanejatele hävitust kuulutates. Ilm. 14, 6—11. Säält loeme järgmist: „Ja kolmas ingel käis nende järel ja ütles suure häälega: Kui keegi metfjalist ehk tema kuu kummar-dab ja võtab tema märgi oma otfa ette ehk oma kää peale, seesama peab ka Jumala kange viha wiinast jooma, mis segamata on walatud tema viha karika sisse; ja teda peab tule ja wääwli sees waawatama püha inglite ja Talle ees. Ja nende walu suits tõuseb üles igaweste igaweseks ajaks; ja neil ei ole hingamist ei ööb ega päewa, kes metfjalist ja tema kuu kummar-dawad ja kui keegi tema nime märgi vastu võtab.“

Jumal on armastus ja tema ei taha et ükski peaks kaduma minema, sellepärast lasseb tema kolme ingli kuulutust igale poole kõlada, et ükski ei tarwitseks olla pimeduses. Mine-wiku teadmatuse aegade kohta ütleb Paulus: „Seepärast on Jumal küll mitu rumaluse aega sallinud; aga nüüd kuulutab tema kõigile inimestele kõigis paikis, et nemad peawad meelt parandama.“ Ap. t. 17, 30. Millal lubab Jumal kuulutada? „Seepärast et tema ühe päewa on seadnud, millal ta maailma peale tahab kohut mõista õiguses ühe mehe läbi, keda ta jels on seadnud . . .“ Ap. t. 17, 31.

Sellest näeme selgeste, et ennetematel põlwe-del olukorrad walitsefid, mis Jumala sõna

„rumaluse aegadeks“ nimetab. Kuid Jumal lubab need ajad kõrvaldada ja „kõigile inimestele“ ja „kõigis paikis“ kuulutada.

Sellega juhitas meie tähelepanu suure üleilmse missiooni töö liikumise peale, mis läbi Jumal oma täieliku tõde — mis rumaluse ja waimlise pimeduse aegadel rahwal teadmata, sellega ka wabandaw oli — kõiges maailmas kuulutada lasseb. Õnnelik rahwapolw kes sel ajal elab ja see aulit eesõigus on praegu meie osaks saanud. Meie võime waimustatult korrata Kristuse sõnu: „Aga õndsad on teie filmad, et nemad näewad ja teie kõrwad, et nemad kuulewad. Sest tõeste mina ütlen teile: Palju prohwetid ja õigeid on tahtnud näha, mis teie näete ja ei ole seda mitte näinud, ja kuulda mis teie kuulete ja ep ole seda mitte kuulnud.“ Oh et kõik kellel filmad on, näeks, ja kellel kõrwad on, kuuleks Jumala tegusid ja kutses!

Kui aga inimesed Jumala armukutses tähele ei pane ja ajakohase waimuliku walguse vastu tuimaks jääwad ja seda tähelepanemata jätawad, siis saab see jumaliku armu kutses ja walgus wiimaks neile hukkamõistjaks. Kristus ütleb: „Kui mina ep oleks tulnud ja ei oleks seda meile ütelnud, siis ep oleks neil mitte pattu; aga nüüd ei wõi nemad mitte oma pattu wabandada.“ Joan. 15, 22.

Jumala soow on, et kõik rõõmuga tema käsusõnade järele püüaksid elada. Kolme ingli kuulutus lõpab sõnadega: „Siin on pühade kannatus; siin on need kes Jumala käsusõnu ja Jesuse usku peawad.“ Ilm. 14, 12. Jumal kogub praegu niisugust rahwast, kes taewalise seadusega täielikult ühesmeeles on. Jumala käst on püha niisamuti ka hingamisepäew, kui üks osa Jumala käsust, mis meile Looja wägewaid tegusid meele tuletab, ja inimesejuole igawese rahupäewa eelmaitseks on antud. „Kõik Jumala sõna on selge kui sulatatud, tema on kibiks neile, kes tema juure kipuwad.

Ära kaswata midagi tema sõnadele juure, et ta sind ei noomi ja sina ei jää walelikuks.“

B. E. Milleri ainetel.

Sawi ja pottsepp.

Jeremia 18 p. põhjal.

Jehowa sõna sai Jeremia kätte: „Tõuse, ja mine alla potisepa kotta, ja seal tahan ma oma sõnu sulle anda kuulda.“ Ja prohvete läks alla potisepa kotta, kes just parajaste töö-
tas oma tööpingil. Ja waata, pott, mida ta sawist tegi, läks rikkese ehk nurja tema käte wahel. Seal tegi ta ühe teise poti, nii kuis see talle meelbis.

Kuna nõgija veel mõtetes selle pilbi juures seisab, räägib Jehowa tema wastu: „Eks mina wõi nõnda teile teha kui potisepp, oh Iisraeli sugu! ütleb Jehowa. Waata, kui sau on potise-
pepa käes, nõnda olete teie minu käes, ja Iisraeli sugu!“

Jumal tarwitab tegelikka näitust igapäewasest elust, et Suuda rahwale ja ühes nendega ka meile selgitada, et kõik inimesed algusest peale temast äraolenemas seisukorras on.

Mingisugune muu asi ei ole pealt nõha nii harilik ja tähtsuseta kui maa, mille peal reisija jalg sammub. Ja siis, misjuguiseid rikkuseid sisaldab ta. Temast tähtsawad lilled ja rohutaimed ülesse, ta toidab lastusid ja põõsaid. Sirged palmipuud ja kuninglikud tammed ajawad omad juured sügawasse maasse. Tema pimedast rüpest woolawad weed ülesse, mis õnnistusrikkalt maakohad läbi käiwad, ja tema peidetud kistide alt otsib ja kaewab inimese hoolas käsi arwamata rikkuseid: waste, hõbedat ja kulda. Ja kas ei ole wiimaks Jumala loodasjade kroon, inimene, mullast tehtud ja kas ta ei pea — jumaliku üteluse järele — jälle põrmuks saama? Ja jälle, mis on tähtsuseta kui sawi, nii kaua kui potisepa valmistaw käsi teda ei puuduta? Tarwitamatalt jääb ta üheks kujuta seguks, mille eest eemale hoitakse. Aga kui kunst talle kaju annab, siis saab ühest, pealt näha tuluta aineist, kasutoow, ilus asi.

Nüüd ei ole aga maa rüpes olewail segudel enesel jeda wõimalust, et endale kaju anda oma otstarbe täitmiseks; selleks on meister olemas, kes omad mõtted surnud kehastuses awaldab. Nii, inimene, oled sina ka Jumala filmis: algusest peale just kui külm, surnud segu, tundmata sawi, mis tarwitamatalt ja liigutamata teel lamab, kuni igawese Issa käsi sind wõtab, ja sinusse oma Waimu, oma armastuse pitseri peale paneb. Tema töökojast ja ta wäge-
waist kättest ilmud sa siis esile kui ta armu tem-
pel, ja kui tema jumaliku tarkuse, wäe ja auu tööriist.

Seepärast ära unusta mitte, et sinu üle, kes

ja sawi oled, jumalik valmistaja seisab, kes sinu tulewiku sinu heaks ja õnnistuseks rajada tahab. Sinu wõitlus igapäise leiwa pärast, su wõitlus patu pimedate wõimudega, sinu wõimetus ja abita seisukord on talle heasti tuntud. Seepärast peab sind tema taewa- kõrgete mõtete löbi loodama ja pead niisuguse seisukorra oma-
ma, et elu wastuwoolud sind ettevalmistamata ei leia ja sa wõitjana wõitlusest wälja tuled.

Ja waata! Nii kui potisepp, ühest mõttest kinniwõetuna, sawi omal tööpingil ringi keerab, seni kui talle ta ettekujutatud kaju kehastatud on, nii on ka Jumalal üks armastuse nõu, arwamata suur ja igawene, mis sinu juures peab teostatama. Kõik sinu päewad, mis veel tulemas on, on tema raamatus kirjutatud. Need peawad temale kuuluma! Oma armastust, täielist ja puhast, tahab ta sulle usaldada ja sa pead teda wastu armastama kõige oma jõuga ja kõigest omast hingest Tema sarnaduseni, — misjuguine mõte —, rikas jumalikkudest woorus-
test, rikas wälisest kui ka sisemisest ehtest, pead sa saama kui „astja, mis Issandale hästi tarwis on.“

Weel lord tagasi kujutuse juure. Potisepp on Jumala ettenägewus. Tööratta ringikeerutamine sauega on niisama tarwiline kui jumaliku käe katsuminegi. Tööratas peab niisugusesse seisu-
kohta pandama, nii kui see potisepele tema nõu teostatamiseks tarwiline ja kohane näib olema. Nõnda on püha Waimu õpetused, manitsused ja karistused selleks, et meid Jumala armastuse-
nõuetele kohaseks teha. Et maapealsed edusam-
mud, wäline õnn ja uhkus meid mitte kindlaks ega julgeks ei teeks, järgnewad headele aegadele rõhuwa murede ja põlewa walu tunnid, milles meie omi filmi õpime ülestõstma selle poole, kes meile abi jaodab. Ja kannatuse koolis peab meie usk koka tiimul ühe parema ja rõõmsama krist-
lase elu poole hõljuma.

Nõnda keerab ennast ka alati ringi jumalik ettenägewuse-
ratas ja wiib sind pea ühte pea teise seisukorda, mis sulle igaweseks kasuks peab olema, „sest neile kes Jumalat armastawad tuleb kõik heaks.“ „Aga pott wääratas potise-
pepa käte wahelt.“ Üks ainsam wale wõte ja kunstiwääratusline asi oli rikutud. Kõik töd ja kõik waew asjata! Lord löi Igawene Issa inimese:

Watuta, Jumalale lapses,
Armastuse puhtaks peegliks.
Ta elu oli wabadus,
Ta hinges rõõm ja armastus
Ja süütu tema ehe.

Uga häda mulle. Minult lähikene oli see ilus unenägu. Üks paha hääl segas seda õnnist kokkufõla. Kuju libises ja häwitatud oli Jumala tehtud astja.

Surm tungis sisse,
Lihaste ja luuste,
Iga võttis langeda,
Riskus lapsed endaga

Wäga sagedaste ollakse walmis jumalike kujustuiji ärarikkuma, mida ta oma armastuse-
ndu läbi on walmistanud. Nii kui omal ajal, nii põlatakse tänapäewgi tuhandete poolt kõige kõrgema lunastuse plaani ja tehakse omad kaelad kangeks ja südamed kõwaks sellele.

Kuid, nõnda ei pea see jääma. Nii kuidas seal potisepp rikkesse läinud astjast uue tegi,

seesuguse kuis talle meeldis, nii ei taha Jumal ka sind su pattudesse surra lasta. Iffa ja ifka jälle võtab ta sind oma wägewatesse kätesse ja töötab su hinge juures, et ta teda jälle wõidak ja surmast peastaks.

Nii, kuis aja woolu jookkul närtsinud para-
diisililleõ armu niiskuse läbi ülewelt uut elu said; nii kui ingel tulise mõõgaga, kes Odenit hoidis, taganema pidi selle eest, kes tuli, et wana mao pead rõhuda, nii tahab Jumal ka sind uueste luua, sulle puhast südant ja uut waimu anda, nii et sa suuremat auu Jumalale tema jumaliku nõuannete eest annad ja awaldad. Usalda end seepärast suure Meistri kätesse.

Dr. G.

„Mine seks puhuks ära!“

Ap. teg. 24, 25

Need sõnad, mida meie selles eelpoolõeldud salmis loeme, on üks mees enese wabanduseks ja filmakirjalikkuses õelnud. See mees oli maawalitseja Weeliks. Ja ta ütles neid sõnu siis, kui ta tahtis saada Jumalast kutsutud mehest, apostel Paulusest lahti, sel juhtumisel kui apostel talle „rääkis õigusest ja kasiinast elust, ja tulewasest kohtust“. Paulus tundis selle mehe elu ja tuletas talle meele ta patust seisuforda. Paulus rääkis, et Jumala käsi on õigus ja et seda peab maawalitseja pidama, sest walitseja peab rahwa üle õiguses walitsema. Edasi räägib apostel kasiinast elust. Paulus teadis, et see maawalitseja üht priiskawat ja woorusewastast elu elas sealjuures rahwa poolt temale usaldud wara tergesti oma isikliste lõbus-
tuste ja ihade rahuldamiseks wälja pildudes, kuna selle tagajärgede all maawalitseja ise ja ta maa kannatama peab. Jumala mees, olgugi et ta wangina maawalitseja ees on, ei kohtu mitte, waid noomib, „olgu õigel ajal, ehk olemata . . ., manitseb kõige piirka meelega ja õpetamisega“, näidates et ta nõudku toga õigust ja kasiinust. On Paulus pattu näidanud ja Jumala käsuwastase elu ette toonud, siis räägib ta weel tulewast kohtust. Ta näitab, et iga inimese elu ja tegewust, olgu see hea ehk kuri, saab Jumal tulewases kohtus läbiatsuma ja oma tulemises otsuse järele tasuma. Ta noomib teda, kindlaste õeldes: „Küll Jehowa paneb tähele ja kuuleb, ja üks mälestuse raamat on kirjutatud tema palge ees.“ Selle raamatu järele, kus ka Wee-

likse patt kirjutud on, saab Jumal teda, kui ta ei pööra sellest elust, mis senini on elatud, — tema peale kohut mõistma ja ärarahkama, sel päewal, „mis põleb kui ahi, ja kõik uhted ja kõik, kes õelat tööd teewad peawad olema kui kõrs; ja päew mis tuleb, kõrwetab neid ära kui tuleleef . . . ja see ei jäta neile mitte juurt ega oksa.“ Nõnda hoiatab Paulus julgeste. — „Uga kui Weeliks seda kuulis ehmatas tema ära . . . See oli temale kohutaw kuulda, kuis elaw Jumal patuteo pärast, kui sellest ei pöörata, karistab. Ta süda ja mõttelend jäi pisut otjetui peatama — küsides: mis teha? Kas nüüd, kui häält kuulen, ümber pöörata, wana elu maha jätta, õigust tegema ja kasiinat elu elama hakata? Seal aga soostab saatana t'ole kõrwu, „kuhu jääb su hea sissetulek, kui sa walitjuse asutuses algad õigust tegema, sest sa ei saa ju maksetawa palgaga läbi, sul peab kõrwalteenistust olema — mis sa sellest hoolid, kas see su alamaile kasu ehk kahju toob — ela enesele, maitse elu, ära hooli praegu selle wangi sõnadeft midagi, kas sina laised ennast ühest põlatud inimesest õpetada, wabasta ennast praegu kohe temast lahti, sul on ju tulewikus aega küll nende asjade üle järele mõtelda ja pöörata — ja siis, ega su elu nii paha polegi, kõik maailm elab ju ka sarnasel wiisil ja on ausad weel pealegi . . . Need saatana soostamisõd olid head Weeliksile ja kohe tegi ta oma südame kõwaks ja ütles: „Mine seks puhuks ära, kui mul enam aega on, küll ma sind siis kutsun.“

Ja ta kutsus ka küll teda tulewikus veel enese juure sagedaste, aga ei mitte selleks, et temalt õpetust võtta, vaid et temalt raha saada oma ahnuse ja ihade täitmiseks.

See on üks kurb kirjeldus . . . Ei ilmastki pöörand Weeliks enam. Ei jäänud ka oma paha elu üle järele mõtlema, vaid elas oma jumalakartmatat elu kuni surmani ja sai sellega saatana saagiks! . . . Ta sai Pauluse poolt küll veel sagedaid noomitusi kaks aastat, kuid kõige selle peale vaatamata jäi ta kangekaelseks. Ta ei olnud Püha Waimu häält kuulda võtnud ja sellega lahkus ka ta südametunnistusest waitne noomija ära. „Keda sagedasti noomitakse ja kes fiiski kangekaelseks jääb, see murdatse äkitselt, nõnda et ep ole ohtu. Sp. sõn. 29, 1.

Mul on tung küsida austatud lugejalt, kas oled ja ka õelnud: „Mine siis puhuks ära, kui mul enam aega on, küll ma siis sind kutsun?“ . . . Kas oled ja ka südametunnistuse häält — Jumala waimu noomimist — tähele pannud?

„Onnis on see, kes loeb ja need, kes kuulevad neidsinatjäd prohvetikuulutamise sõnu, ja peavad mis sellesse on kirjutatud, sest aeg on ligi.“ Ilm. 1, 3. Jeesus kiidab õndsaks seda inimest, kes loeb — kuuleb ja selle tagajärjel seda pidama hakkab, kuna aga hirmus ots on neile, kes ikka kangekaelseks jäävad. Meie Looja ei jäta ühtegi inimest hoiatamata ega noomimata meie patuse elu pärast, „sest see on hea ja armas Jumala, meie Onnistegija, meelest; kes tahab, et kõik inimesed peavad õndsaks saama ja tõe tundmisele tulema“. Ta püüab alati meid, noori kui ka wanu ülesse äratada patu unest ja meie pillku igawese elu peale juhida. Ta hoiatab ühte raskuse witsa läbi, teda armastades, teist hea elusaatusel läbi, kolmandat jälle isemoodu, et meie võiksim kõik tema tahtmise täitmisele jõuda ja õelda, et räägi ja õpeta meid, meie tahame seda kuulda ja pidada . . . Taawet hüüab: „Mis pean ma Jehowale tasuma kõige tema heategemise eest minu vastu?“ Paul 116, 12. Salomon wastab: „Karda Jumamat ja pea tema käskusid, sest see on iga inimese kohus, sest Jumal wiib kõik, mis tehtud kohtu ette ja kõik, mis salaja, olgu see hea ehk kuri.“ Kos. 12, 13. 14. Mii leiame, et ainuke asi, mida meie kohus teha, on Jumala sõna järele elamine,

Uga kui paljud kuulewad seda?! Eks kõla täna selle maawalitseja, Weeliksi, lause igal pool:

„Mine siis puhuks ära, kui mul enam aega on, küll ma siis sind kutsun“. Moor inimene ütleb, küll siis räägime õndsuse üle, kui wanaks saan; hallpea wabandab mõttepuuduse ja eluraskusega, mis teda takistawat Jumala sõna nõuda; äri-mees, rahwajuht, maawalitseja j. n. e. ütlevad, ei ole selleks praegu aega . . . „Tule teine kord!“ Ja nii ruttab terve inimkond alla hukatuse poole, otse niisama kui eelpool kirjeldud Weeliks seda tegi.

Jumal, seda kõige nähes, lasseb veel enne, kui ta kõigile jumalakartmatusele lõpu teeb, hoiatuse kuulutuse igale poole kõlada, mis on kirjutud Joh. ilm. raam. 14, 6—12 salmini. Seal soowitab taewa ja maa Loojat austama ja kummardama hakata ja pühade kannatust, Jumala käsusõna ja Jeesuse usku vastu võtta. Uga kes seda vastu ei võta, „seesama peab ka Jumala kange wiha wiinast jooma, mis segamata on walatud tema wiha karika sisse; ja teda peab tule ja weewli sees waawatama püha inglite ja Talle ees,“ „sest kui meie meelega pattu teeme pärast seda, kui meie tõe tundmise oleme saanud, siis ei jää enam õhwril üle pattude eest; waid üks hirmus kohtu ja tulise wiha ootamine, mis wastupanijad peab ära sõdma.“

Armas lugeja, mõtleme ühifelt neid sõnu dieti järele ja „tänapäew, kui teie tema häält kuulete, siis ärge tehke eneste südameid mitte kõwaks,“ ega „ärge efsige mitte, Jumal ei anna ennast mitte pilgata“; waid mõtelgem, et „hirmus ou elawa Jumala kätte langeda“ siis, kui meie tema vastu sõnakuulmatad oleme olnud, ja sagedasest manitsusest hoolimata oleme õelnud: „Mine siis puhuks ära“. Kord saawad ümberpöörmist edasilüftanud inimesed ütles — siis kui juba igaweste hilja on ja Issand pilwedel tuleb palka tooma; „Meie oleme rahu oodanud ja head ei ole; parema põlwe aega, ja waata, hirmutus tuleb. Leikus on möödakäinud, kui on lõppenud; ja meid ei ole mitte ära peastatud (Jer. 8, 15. 20), kuna aga need, kes täna manitsuse hääle on vastu võtnud ja uut elu elama hakanud, Jeesust Kristust pilwedel nähes hoopis wastand esimeste inimeste sõnadele hüüawad: „Waata see on meie Jumal, keda meie oleme oodanud ja tema peastab meid; see on Jehowa, keda meie oleme oodanud, olgem wäga rõõmsad ja rõõmustagem tema ärapeastmise pärast.“ (Jer. 25, 9.) Kumba liiki kuulud ja?

Ed. M ä g i.

Kodufoldel.

Ella Simpson ümbruskonna walgustajana.

C. S. Daylor.

(8 järg)

"Oh kui häa!" ütles prl. Spengler. Siis pean mina oma isa ka siia kutsuma, kui piibliuurimine wõib niisugusid asju kordasaata. Aga Ella, kuidas ja ometigi jõudsid oma isa niikaugele saata, et tema suitsetamise maha jättis?

Minu isa ei taha seda meelega mahajätta ja mina ei mõista selleks midagi teha. Tema näitab aga meie õpetaja pääle ja ütleb et kui suitsetamine karjasele enesele on lubatud, siis karjale seda enam . . . Sellejärele avaldas h-ra Simpson üleüldiste kristlaste usumaadete kohta pilkawat nalja, millest isegi pr. Simpson kaasalustud sai.

Ella ütles aga senna juure, et meie ei peaks teiste usumaadete kohta pilkawat iseloomu avaldama. Meie peame Jumala sõna aulisi tõdesid südamlitult uurima ja püüdma neid inimestele ettekanda, kes neid weel ei tunne.

Minul on auartus kõige kristlike ustitude tõsise usumaate ees ka siis, kui sellel täielik elimata usumõiste puudub ja mull on tõeste walus kuulda, kui keegi selle kohta alandawalt räägib. Sull on õigus tütar, ütles h-ra Simpson.

Ma mõtlen et see on järgmine asi, mis ma mahajätma pean. Wõib olla on see sama halb, kui minu tubakas ja ehk halwemgi weel. Tubakas teeb paha ainult minu enese hingele, aga teiste teotamine puutub ka weel teistesje. Ja isa, üht tõelist kristlikku elu elada, on pääasi. Elu ja tema mitmesuguste alade ja eesmärgi diete tundmine teeb inimese tõeliselt Kristuse järelelääjaks. Müüd püüame sinu hommikuse küsimuse pääle wastata, kuhu lähleb inimene surma korral.

Kõigeesite tahaksin ma selgeks teha püüda, et mitte midagi kuhugi ei lähe. Opime seda Latsaruse surma juhtumifest. Loeme Joanne 11 päätülist. Kristus ütleb üheteistkümnendamas salmis: "Latsarus, meie sõber, magab, aga mina lähen teda üles äratama." 14 salmis on öeldud: "Latsarus on ära surnud." See, kes surnud ja kellest Jesus räägib, on Latsarus ise ja ei mitte tema ihu üksi. Tema, keda kõik jüngrid tundsid; seejama, kes mõtles, rõõkis, töötas, elas ja armastas; see tõeline inimene

wõi elaw olemus, mida hingeks hüütakse, oli magama uinunud, oli surnud. Latsarus, see surnud inimene wõi hing oli sääl hauas. Tema ei olnud taewasse läinud, ega kuhugile teise kohta, kus hääd hinged elada, nagu praegused kristlased usuvad; tema oli lihtsalt surnud ja maha maetud.

43 salmist näeme, et Kristus seda ideasja täieste tõendas; sest kui tema tuli Latsarust ülesäratama, wõi elawaks tegema, siis ütles ta selgeste: "Latsarus, tule wälja!" Ta ei kutsund teda ei taewast alla, ega ka mujalt surnute riigist, waid otse hauast wälja.

"Aga Ella, piiblis kusagil on öeldud, et hing Jumala juure lähleb, kui meie sureme," ütles Grete. Loe seda kohta, Grete. See on Roguja 12, 7. "Ja nõnda põrm mulda jälle saab, nõnda kui ta olnud ja waim jälle Jumala juure lähleb, kes teda on onnud."

"Gretetene," ütles Ella, "see on Jobi sõnade järele see Jumala elaw õht wõi hinge õht, mis Jumal inimesele andis: "Mii kaua kui iial minu õht minu sees ja Jumala waim mu ninas on." Job. 27, 3.

Tähtis on meeles pidada, et waim mitte hing ei ole. Hing on täielik inimene, kuna waim see elujõud on, mis inimest elawaks teeb ja elus peab. Waata Ap. t. 17, 28. Sääl on öeldud: "Sest tema sees elame ja liigume ja oleme meie." Igal päewal annab tema meile jõudu edasielamiseks. See on tema elu mis meile sõna läbi ofaks saab. "Kes . . . kõik oma wägewa sõnaga kannab . . ." Ebr. 1, 3, Inimene sureb kohe, kui Jumal oma elawaks tegeewa õhu ära wõtab. 104 Paulus 29 salmis on öeldus: ". . . koristad ja ära nende waimu, siis heidawad nemad hinge ja saawad jälle põrmuks! Mingisugust olemust ei lahtu surma korral inimese ihust, ega lähe kuhugi elama. Kui Jesus ütles: "Latsarus, tule wälja!" seega andis ta Latsarusele elu wäge ja tema sai elawaks. Sina oled küll üks hingede uinutaja; h-ra Dreher ütles seda mulle ja see paistab tõsi olemat."

"Gretetene, ma küsin sinult mõned küsimised: "Kas sa usud, et Kristus saab tagasi tulema?"

„Kindlaste usun.“

„Ujüd sa ka seda, et lord saab surnute üles-
äratamine olema?“

„Kindlaste!“

„Ujüd sa, et üks lord kohtu päev
tuleb kus kõigile inimestele nende tegude kohane
palk määratakse?“ „Ja, minu usun ka seda,
aga mull ei ole selle kohta õiget arusaamist;
sest kui meist lahkunud armsad taewas on ja
sääli elavad ja surjad põrgu piinas on, siis ei
ole minu meelest enam kohut tarviski.“

Grete, pea hästi meeles et kui surnud koha
surma järele oma palga saavad, mispärast peaks
Kristus veel maapäale tulema, et neile palka
anda?

Tema on aga lubanud tulla ja saab ka oma
tõutust täitma, mis on: „Vaata, ma tulen pea,
ja minu palk on minuga, igaihe tätte tajuda,
nõnda kui tema tegu on.“ Ilm. 22, 12 Et
tema omased siis alles maapääl on, kui tema
tuleb, selgub järgmisest ütelist: „Ja
kui mina saan läinud ja teile ajeme valmistat-
nud, siis tulen mina jälle ja tahan teid enese
juure võtta, et teie ka olete, kus mina olen.“
Joan. 14, 3.

Kui aga kõik õiged juba enne üleüldist üles-
äratamist elavad ja au sees on, mispärast peaks
siis küll veel ülesäratamist tarvis olema?
Ülesäratamise eesmärg on surnuid elavaks teha.

Kui aga nemad juba elaksid, siis oleks üles-
äratamine võimata; sest elusse äratada on ju
ainult seda tarvis, kes surnud on. Piibel
õpetab meile selgeste, et enne on tingimata
ülesäratamist tarvis, kui meie võime taeva
saada. „Aga kui ei ole surnute ülestõusmist,
siis ei ole ka Kristus ülesäratatud. Aga kui
Kristus ei ole ülesäratatud, siis on teie usk ka
ühine... Siis on ka need, kes Kristuse
sees on läinud magama, hukka läi-
nud.“ 1 Kor. 15, 13, 17—18. Siin näitab
Jumala sõna meile selgeste, et kui ülestõusmist
ei oleks, siis oleks isegi need kaduma või hukka
läinud, kes on usklikeks ja igawese elu päri-
jatena surnud. Sellest näeme kui juur tähendus
ülesäratamisel on ja et inimesed ainult üles-
äratamise läbi võivad igawese elu pärida.

Veel üks mõte: Kui nüüd õiged koha
Jumala juures ja hõelad põrgu piinas on,
mispärast peaks küll Jumal siis veel kohtupäewa
pidama? Kas eht on tarvis mõnede seisukoha
muuta, neid kas häält kohast halba, eht vastu-
pidi ümberpaigutada, et see eht kuidagi elikombel
on juhtunud ja et mõne inimese elu ja tegusid
koha küllalt selgeste ei mõistetud? Kas paigutab
Jumal mõned taevast põrgusse ja vastupidi?

Ei, piibel ei õpeta mitte, et inimeste hinged
koha pärast surma taeva lähewad. See on
õpetus, mis ewangeliumi kõige lihtsamate põhi-
õpetuste wastu on. Grete, ja ütlesid, et mina
olla hingede uinutaja.

Üks kõik mis ma olen, aga seda tean ma
kindlaste, et ma prohwetidega, Kristuse ja
apostlitega ühemõtteline olen. Jesaja õpetas
inimese magamist surmas (Jes. 26, 19); Ezeiel
õpetas sedasama (Ezeiel. 37, 12—14); Djea kirjutas
sellest (Djea 13, 14) Kristus on seda alati
õpetanud (Joan 5, 28, 29; 11, 25; Luuk. 30,
37; ja Pauluse peatõeneaine oli surnute ülestõus-
mine (1. Kor. 15, 51, 52; Ap. t. 24, 15; 17,
18; 13, 36).

„Seda ei ole ma veel ialgi nii selgeste
kuulnud,“ ütles Grete. See on aga tõeste väga
arusaadaw. Mina ei mõista, mispärast õpetaja
Dreher seda meile ei seleta ja minu waateid
„jampsimiseks“ nimetab. Mina tahan seda temalt
küsida ja ka selle üle temalt aru pärida, mis
ta meile õpetab. See oli mull väga raske
uskuda, Gretele, et minu wend taewas ei ole.

Õhteks olin ma selle üle kõige suuremas
äremuses.

Aga see tõde räägib ise enese eest ja pean
awalikult üttema, et ma sunnitud olin selle alla
ennast alandama. Aga aeg ajalt on Piibel
mulle armsaks raamatuks saanud ja mulle kristlase
elu turgestemõistetawaks teinud.

Sellest ajast alates, kui ma piiblist leitsin,
et inimene oma loomu poolest surelik on ja et
Kristus tema elu sestkoht ja allikas, ja et
surnud koha oma surma tunnil igawest elu ei
päranda, olen ma mitmesuguste küsimuste päale
selged wastused saanud, mis seni asjata otsisin.
Mina olen tundma õppinud et Jumal tõelikult
armastus on ja et tema neid waseid pimestatud
inimesi, kes Kristuse sisse ei usu, ei saa igaweste
piinama.

Ka minu tubaka suitsetamisest äraütlemise
põhjuseks oli seesama tõde, ütles h-ra Simpson.

Jumal tahab inimest ärapeasta. Tema tahab
meid saada, nagu meie oleme ja kõike, mida
meil on.

Jätke hing hoopis tähelepanemata ja mõtelge
ainult inimese päale. Selle päale, et mina
pean üks inimene olema ja pean ka inimesena
peastetud saama siin maa pääl elades. Surma
korral lähen ma lihtsalt lühikeseks ajaks magama
ja ootan, kuni Kristus mind ülestõusmise hom-
mikul äratab. See on kõige auilisem õpetus
mida ma kunagi kuulnud olen. See teeb mind
jälle nooreks minu wanas eas. Tooge enda
isa homme õhtul kaasa, siis õpime edasi.“

(Järgneb).

Uursoo osakond.

Teaduse kõrgemad harud.

(Kooliealistele järelemõtlemiseks.)

Mõningas waates on uueaegsetes õpetusviisides, võrreldes endistega, suuri edusamme tehtud; aga õpetained sõjaldawad üht liig laia töbala, ja nii palju wõetakse teokfile, et seda ainult poolikult ära õppida ehk omandada suudetakse. Õpilased lahkuwad koolist pealiskaudse teadmisega „kõigis“, kuid ilma põhjaliku teadmiseta üheski asjas. See, mida noorjõule wäga tarwis, on põhjalik tundmine algteaduse ja tegewuse üle. See walmistab neid lihtja ärielu ehk ka kõrgemate uurimiseostmete wastu ette.

Keegi kuuetiiskümne aastane noormees oli ühe kõrgema kooli lõpetanud ja oltis nüüd töb. Ta palus ühe ustama sõbra käest nõu, mille tagajärjel nende mõlemate wahel järgneswat lahakõnet kuulda wõis:

Wana praktikant (wilunud mees): . . . „Koh mida wõid sa nüüd teha Prants?“

Prants iseteadmolt . . . „Oh, wäga palju; ma mõtlen, peaaegu kõike.“

W. p. . . „Uga mida wõid sa teha?“

Prants, imestatult . . . „Nüüd ma wõin. . .

Ta ta näitab enesest, et tema kõhklemine tingimata üks wiga on. Kas ta ei ole kuueandamaft eluaastast peale foolis kōinud? Kas ta ei ole mitte kõiki õpetaineid uurinud? Kas ta ei olnud tark poisj? Kas tal ei ole katsetunnisust kooli poolt?

W. p. . . „Mida uurisid sa wiimasel aastal?“

Prants, rõõmustades . . . „Kreeka keelt, Ladina keelt, Inglise keelt, Prantsuse keelt.“

W. p. . . „See on hea; siis pead sa nüüd ülikooli minema ja adwokaadiks, arstiks ehk õpetajaks saama. Kas sa tahad õpetajaks saada?“

Prants, otjustawalt . . . „Oh, ei! Mul on isa furnud ja emal pole wõimalust ülikooli saatmiseks. Ma pean midagi tegema, mis läbi ma kōhe raha teenin, see on kõige tarwilikum.“

W. p. . . „See on kõsi, see annab sinu üle head tunnistust. Sa mõistad Inglise ja Prantsuse keelt; herra Stahl, suure import äri omanik, otjib enesele korrespondenti, kes kirju neis keeltes loeb ja kirjutab. See oleks hea koht sinule.“

Prants, tabatult . . . „Oh, ei! Ma mõistan igast keelest ainult pisut. Ma wõin raamatust, mida meie tarwitafime, wäga heaste lugeda, aga rääkida ehk kirjutada ei wõi ma mitte.“

W. p. . . „Ah nõnda, — mida oled sa siis weel õppinud?“

Prants . . . „Keemiat.“

W. p. . . „See läheb. Siin wastas olem rohuteadlane tarwitab üht noortmeest, kes keemikaalide kokkuseadmist ja rohtude tegemist mõistab. Seal wõib sinu õpitud rohuteadus just . . .“

Prants, ehmatanult . . . „Oh, ei, herra! Ma ei tea midagi keemiast . . . ainult pisut . . . mõningad seletused ja teaduslised katjed. Meil ei olnud palju aega keemia õppimiseks.“

W. p. . . „Hm! Sa oled aga kindlasti geoloogias, astronoomias, mineraloogias, botaanikas, zooloogias, optikas, filosoofias ja ka kõigis teistes ainetes wälja õppinud, eks ole?“

Prants, — on wihane . . .

W. p. . . „Koh, hea, lasse olla. Uga sa oled küll kahilemata geometriat ja trigonometriat uurrinud? Keegi minu sõpradest, maa-mõõtja, palus mind, et ma temale ühe wiisaka abilise otjitsin ja ta maksaks head palka . . .“

Prants, õnnetult . . . „Oh, ei! seda ei wõi ma mitte. Meil oli wähe aega geometria uurimiseks; ma wõin mõningad ülesanded raamatust ja ka kirjalikult seletada, see on kõik.“

W. p. . . „Wõid sa joonistada? Siis wõid sa arhitekti juures midagi teenida. Sa wõid joonistajale ehitusplaanide muutmise töös abiks olla; see on hea äri“

Prants, naerdes . . . „Ei, ei! Ma ei mõista joonistada. Mul pole selleks andi, ma pidin seda ainult klassis kaasa tegema, seepärast et selleks eeskirjad olid. Uga ma wõin waevalt kõwera ja õige joone wahel wahet teha.“

„Ema ütles ikka et mull ei olewat joonistuse „filma“ ja sarnaseid asju.“

W. p. . . „Sul oli ju ikka armastust muusika wastu, wõid olla ma wõitsin sulle muusika ärisse-kōha muretseda.“

Prants, rõhutult . . . „Oh, ei! Ma ei

julge seda. Meie õppisime muusikat sellepärast, et see õpetamisse ülesse võetud oli, aga ma ei suutnud seda millalgi äraõppida.

W. p. . . „Sgatahes mõistad sa raamatupidamist?“

Brants, lootusetalt . . . „Oh, ei herra! Ma ei soovi seda katsuda. Meil oli kord küll lihtraamatupidamise, kursus, aga meie olime selfamal ajal Ladina ja Kreeka keelega, Geoloogiaga ja kõiksuguste teiste õpeainetega tegevuses, nii et meie sellest suurt ei hoolinud.“

W. p. . . „Koh mis, sa oled ju grammatikat ja arweteadust õppinud? Stand Kopp, kellel kinnituskelsti agentuur, ütles mulle mööda läinud nädalal, et ta sooviks heameelega enesele üht noortmeest, kes täpipealset arwete kokkuvõtmist, aruande kirjutamist ja muud sellejarnast tööd teha võiks. Sa oled kohane pois Kopp'ile . . .“

Brants, wärisedes . . . Oh ei! Ma ei mõista midagi selle sarnast. Grammatikas ei ole ma enam aastate jookjul pilku heitnud, ja meie ei õppinudki foolis Gesticelset grammatikat. Seda õpitakse ainult alamais klassides, ja ma olin veel liig noor selleks, et seda mõista. Oma parandas mu mead kodu, aga mina ei tea mitte, mis õige ehk tõsi on. Ma ei wõi midagi grammatikas teha, millaski. Meie kirjutasime

ainult ülesandeid ja ma palusin ikka oma õde, minu omaid kirjutada. Poisikesed ei soovi mitte nii heameelega ülesandeid kirjutada, kui tütarlapsed.“

W. p. . . „Ma mõtlen, meie peame veel kord sinu arweteaduse juure tagasi minema. Sinu käefiri ei ole, nii kui ma näen, mitte just hea, aga sa wõid seda harjutamise läbi parandada. Sa oled kindlasti profsendi arwamist ja wäliskursi aritmeetikas õppinud. Ma tahan sulle panka koha muretseada . . .“

Brants, meeletehtlikult . . . „Oh ei! Meie ei uurinud aritmeetikat põhjalikult läbi ja profsendi-arwamist ei suutnud ma millaski mõista; see on kõigeraskem aine raamatus. Ma olin jell korral veel wäike pois, kui meie profsendi-arwamist õppisime, ja see ei tahtnud mu pähe jääda. Deetsimaalarwud tegid mind alati päris jegaseks.“

W. p. . . „Nüüd oled sa weiksest peale foolis läinud. Sinu ema on seda sulle suurte ohwitega wõimaldanud, ja ta arwas, et sa selleks kohaseks saad, et omi nooremaid õde-wendi toetaksid seni, kui nad suuremaks on kaswanud. Sa oled küll uurinud, Ladina- ja Kreekaakeelt, kõik „=ologiad“ ja „onomiad“, joonistamist ja muusikat, ja ma mõtlen et sa nüüd mõned margad nädalas pagaripoisina teenida võiks.“ „Elu pildid“ II lõide.

Kohutaw wastus.

Ühes waimulikude meeste erakoosolekul tuli kord joowastawate jootide tarwitamine kõne alla. Mõned koosolejatest seisis nende tarwitamise vastu, kuna teised seda kaitseisid.

Üks mõjuriklawamatest meestest selles koosolekus pidas lõpuks joowastawate jootide kaitseks waimustatud kõne ja soovitas ainult parajult pidada. Tema seletas nende jootide kasulikkust ja nimetas neid lollpeadets kes selle vastu olid. Kui see oli oma kõne lõpetanud, siis palus üks ussejuuresseisja talumees — kes juhtumisi jenna oli tulnud — sõna, ja kui seda temale lubati, siis ütles ta: „Herra president! Minu eesmärk ei ole mitte selle pääle sõnadega waieldes wastata, mida siin praeguses kõnes ettefanti, waid minu wastus on lihtne, kuid selge. Mina tunnen ühte isa kes ei kahetsenud waewa ega kulusid, et oma poega ülikoolis koolitada. Kuid sellest pojast; sai kooliseltjiliste seas „pillaja.“ Kui tema aga koju tuli, muutus ta eeskujulikuks nooreksmeheks. Si ole tarwis seletada, kui suur oli wanemate rõõm seda nähes. Mõned aastad läksid mööda. Noormees oli õppimise lõpetanud ja walmistas

ennast ette isamajast lahkimisele ja tegelikule elule.

Tema sai aga sel ajal ühe naabruses elawa waimulikuga tuttawaks ja see kutsus teda enese juure lõunasõögile. Sääal pakuti temale wiina, mida tema seekord ei wõtnud. Külasläigud läksid sagedamaks ja sellega ühes ka wiinapakumine; kuid noormees seisis vastu. Lõpeks hakati teda igal wiisil pilkama, tema rumaluse pärast. Noormees, kes oli küllalt tugew olnud, wiinajinu wõitmiseks, ei suutnud naerule ja pilgetele vastu panna; tema jõi — ja see wiis teda langemisele.

Sellest ajast pääle sai temast joodik ja see talduwus wiis teda lõpeks waraselt hauda.

„Herra president“, jatkas wanamees pisarafilmi, mina olen see õnnetu isa, ja see, kes minu eel siin wiina kaitseks kõneles, on see mees, kes minu poja hukatusesse saatis.“

Noored, waadake ette! mis teie kellelki õpite, ja pidage meeles, et lahjuks ka waimulikudki „liha“ on. Minult kõikumata kindlus wõib meid kaitsta hädaohu eest.

Üksford on sagedaste — alati.

Üks kord on — alati.

Noorsoo seas on üleüldiselt walitsew põhjusmõte: „Ükskord on — kordagi. Kes aga kuritegewuse ja igasuguse kõlblise loberuse edukaitu uurib, tunni selle kõigewäitfema alguspunktini, see leiab, et selle õitsele lõõnud kuriteo algus mitte esimene awaliku tallituse juures ei ole. See awalik esimene kord ei ole mitte esimene, waid on sellefarnaste tegude salajase sallimise tagajärg.

Kes juba kord on tähele pannud misjuguiseid wõitluseid üks mõte, sõna, pilt eht midagi muud sellefarnast meie meelde on toonud, see teab et esimene awalik tegu ialgi „esimene kord“ ei ole waid et sel juba sada alust ja lugemata hult järeleandmisi põhjuseks on.

Iga harjunud kuritöö ja kirgede orjamine on ainult „ühelt korrast“ oma alguse soanud. Kes, ükskõit misjuguisele halwale harjumusele kauase wastuseismise ja sifemise wõitluse järele „ükskord“ allaannab, teeb seda ikka ja jälle edasi. Alates Paradiisi aias juhtuma sõnakuulmatusega lüni meie ajani on üle patuga kaetud maailma tulekirjaga kirjutatud: „Ükskord on alati.“ Seda kurjuse wäge, mis inimest juba „ükskord“ oma alla on saanud painutada, wõime ainult ühe kõrgewama wõimu läbi wõita, mis Jumala wägi on. „Watu ja surma“ käst, mis patu sulaseid ikka tugewamini lüni seob, näitab et üks kord on alati.

Kuid Jumalal on wäge, mille läbi „elu waimu käst Kristuse Teesuse sees“ Jumala tahtmist täita igatsejaid wabaks, rõõmsaks ja wõitjaks teeb.

Põhjus, mispärast nii palju noori südameid Jumala imelikust wõidu wäest ja rõõmust midagi ei tea, on enamaste see, et nemad ialgi üht tõsist algust pole teinud. Üks kord lapseliku südamega oma kõrwad awada Jumala sõnale, annab igale patu kõites waewlejale paremad mõtted, wabastab teda patu orjusest ja teeb, et „Jumala sõna teie sisse jääb ja et teie tigeda olete ära wõitnud.“ 1. Joan. 2, 14. Oh kui palju oleneb ära tõelisest algamisest ja täielikust äraandmisest. Esimene armastus on terve pärastise elu tõusejõud. Sellepärast pidage meeles: „Ükskord on alati.“

B. Dirnhäufi ainetel —

Abinõu rahutule wastu.

Keegi Cobat oli kord läbisõidul Strafsburgis ja jutustas ühel koosolekul mitmesugustest hädadest ja raskustest, mis temal oma ülesannete läbielada tulnud ja mida tema kõit jõudnud täitmisel ärawõita. Sääal koosolekul wiibis ka keegi professor ja küsis kõne lõwul Cobatilt: „Aga mis teie siis tegite kui teid mure ja raskused rõhufid?“ Cobat wastas: „Mina lätsin kuhugile ütsitukse kohta, kus mind ükski ei tülitanud ja lasin oma waimusilmade eest kõit enda tuttarwad möõda minna, kujutasin endale kõit nende raskused ette, palusin nende eest ja enne kui ma sellega lõpule jõudsin, oli teiste raskuste pääle mõtlemtne ja kaastundmus wõõraste hädade kohta, minu isiklised mured ja rahutuse ärawõitnud.“ Professor wailis ja lahtus raste südamega koosolekust: ükski arst ei wõinud teda aidata. Ta wõttis nõuks Cobat'i eeskuju järele teha ja püüdis enda raskuste ja hädade pääle mõtlemise asemel, mõttes teiste soowimata saatuse ja eluwõitluste juures wiibida, kui ka neile wõimalust möõda tegelikult kaasaaidata.

Seeiäbi unustas ta enda raskused ja rahutumate tunnete asemel ajus rõõm ja õnnelikkus tema südamesse. Asi aga ei lõppenud weel sellega. Üks tema tuttarwatest oli waimuhaigete asutuses, oma iseäraliku rahutuma meeoleolu pärast ja ükski ei wõinud teda trööstita ega tema haigust parandada. See professor kirjutas Cobati läbielust kõnesolewa haigete ja teatas ka, kuidas see tema juures imeliku muudatuse kordasaatnud. Haige wõttis soowitatud nõu kuulda ja püüdis kõigest jõust teiste haigete walu waigistada, kes tema farnaselt õnnetumad ja rahutud olid. Ei kestnud kaua, kui tema tõiesie terweks sai. Oh kui mõnigi annaks enda ees uue tõuke paremuse poole, kui ta oma mõtetes kui ka tegelikult kaasinimeste hädasid meelespeaks ja mõistaks enda ülesande tähtsust.

„Tõe Sõnumi“

ütsiku nr. hind 10 Wf.

Wäljaandja: 1895 a. asutat. 7 p. Adw. Gesli Liit. Tellimised kui ka rahasaadetused saata Martha Kaba'le, Suur Kompasna tän. nr. 27, krt. 12. Tallinnas.

Wastutaw toimetaja: M. W ä r e n g r u b, Posti tän. 48, kort. 5, Narwas, kuhu kaastööd tulewad saata.